

Til lovforslag nr. L 337. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 17. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om Nævnet for Etnisk Ligestilling

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet bemærker, at for alle grupper af udlændinge er folkerettens udgangspunkt, at ikkestatsborgere ikke har krav på adgang til en stat, og at staten opstiller betingelser for indrejse. De specielle menneskeretlige diskriminationsforbud i folkeretten beskytter stort set undtagelsesfrit ikke imod forskelsbehandling på grundlag af statsborgerskab.

Fremskridtspartiet finder naturligvis, at Danmark og danske myndigheder skal overholde de forpligtelser, som Danmark har påtaget sig ved internationale konventioner til sikring af menneskerettighederne.

Oprettelse af et nævn for etnisk ligestilling har imidlertid intet med overholdelsen af menneskerettigheder at gøre. Der er en betydelig risiko for, at nævnet vil udvikle sig til at blive en platform for etniske markeringer og etniske stridigheder.

Allerede sammensætningen af nævnet er særdeles problematisk. Sammensætningen er klart ufolkelig og uden sammenhæng med danske folkelige og kulturelle traditioner. Det er således kendetegnende, at danske folkelige, kirkelige, kulturelle ungdoms- og fritidsorganisationer praktisk talt ikke er repræsenteret i nævnet. Derimod har Indvandrerrådet, Indvandrernes Repræsentantskab, Indvandrerforeningernes Sammenslutning i Danmark og Indvandrernes Fællesråd i Danmark samt Mellemfolkeligt Samvirke og Dansk Flygtningehjælp på forhånd sikret sig det absolutte flertal i nævnet.

Det er bestemt ikke hensigtsmæssigt, at et nævn, der skal beskæftige sig med emnet ligestilling, er sammensat så uafbalanceret. Det rummer næsten fra starten en garanti for, at nævnets virksomhed vil kunne blive særdeles kontroversiel i forhold til danske folkelige, kulturelle, historiske og kirkelige traditioner.

Bent Greve (S) Erling Christensen (S) Lise Hækkerup (S) Lissa Mathiasen (S)

Holger Graversen (S) Ole Espersen (S) Pernille Frahm (SF) Gert Petersen (SF)

Sonja Albrink (CD) Grove (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF) Inge Dahl-Sørensen (V)

Birthe Rønn Hornbech (V) Svend Aage Jensby (V) Steffen Kjærulff-Schmidt (FP)

Elisabeth Arnold (RV) Inger Stilling Pedersen (KRF)

Udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål:

»Med hvilken saglig begrundelse finder ministeren det nødvendigt med endnu et nævn til at varetage de nævnte opgaver, når der allerede i dag eksisterer en række organisationer og foreninger, der varetager opgaverne?«

Svar:

Fremsættelse af forslag til lov om Nævnet for Etnisk Ligestilling skal ses i lyset af den folketingsbeslutning, der med bred politisk tilslutning blev vedtaget den 18. juni 1992, og hvor Folketinget blandt en række andre punkter vedtog, at der skulle nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg, der skulle komme med forslag til oprettelse og sammensætning af et rådgivende organ med henblik på sikring af ligebehandling af udlændinge og danskere.

Det udvalg, der herefter blev nedsat, afleverede sin rapport ved udgangen af februar d.å. Der var i udvalget enighed om de anbefalinger, der er i rapporten vedrørende oprettelsen og sammensætningen af et nævn for etnisk ligestilling, og det fremlagte lovforslag følger anbefalingerne fra udvalget.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at nævnet skal gøre en indsats for at fremme etnisk ligestilling i alle dele af samfundet og i den forbindelse også kunne rådgive alle dele af samfundet om etniske ligestillings-spørgsmål.

De organisationer og foreninger, der eksisterer i dag, arbejder for etnisk ligestilling, men de varetager typisk forskellige særlige områder.

Nævnet for Etnisk Ligestilling vil derimod ud fra en mere overordnet og samlet vurdering skulle arbejde for at fremme etnisk ligestilling. Nævnet er derfor også foreslået meget bredt sammensat.

Fremsættelsen af lovforslaget er udtryk for, at der efter regeringens opfattelse er behov for et organ, der aktivt kan arbejde for, at folk med forskellig kulturel, religiøs og sproglig baggrund kan leve og respekteres på lige fod med folk af dansk oprindelse.

Spørgsmål:

»Har ministeren ikke tillid til de eksisterende foreninger og organisationer?«

Svar:

En række foreninger og organisationer gør i dag et stort arbejde for at fremme etnisk ligestilling. Foreningerne og organisationerne har herunder forskellige indfaldsvinkler til dette arbejde.

Som beskrevet i § 1 i lovforslaget har nævnet til formål at sørge for, at spørgsmål om etnisk ligestilling inddrages i flest mulige sider af samfundslivet, samt at den forskelsbehandling, der eventuelt udøves imellem personer med dansk oprindelse og anden etnisk oprindelse, synliggøres og modvirkes.

I lovforslagets § 2 er det videre angivet, at nævnet har til opgave at bekæmpe forskelsbehandlingen i alle dens aspekter samt at understøtte, at alle etniske grupper i samfundet, uanset forskelle i forudsætninger, gives mulighed for at udøve deres aktiviteter på lige fod.

Opgaven for det foreslåede nævn for etnisk ligestilling rækker dermed ud over de forskellige mere specialiserede områder, som de eksisterende foreninger og organisationer varetager.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 1.

Spørgsmål:

»Kan ministeren garantere, at nævnet med lige stor flid og ihærdighed vil se på tilfælde/områder, hvor danske statsborgere er ringere stillet end tilsvarende udenlandske statsborgere, som tilfælde, hvor der eventuelt er tale om, at udenlandske statsborgere er ringere stillet end danske i samme situation?«

Svar:

I § 1 i lovforslaget er det angivet, at nævnet har til formål »at sørge for, at spørgsmålet om etnisk ligestilling inddrages i flest mulige sider af samfundslivet, samt at den forskelsbehandling, der eventuelt udøves mellem personer

med dansk oprindelse og anden etnisk oprindelse, synliggøres og modvirkes.«

Opgaven for nævnet er videre beskrevet i § 2. Heri er anført, at »Nævnet for Etnisk Ligestilling har til opgave at bekæmpe forskelsbehandling i alle dens aspekter samt at understøtte, at alle etniske grupper i samfundet, uanset forskelle i forudsætninger, gives mulighed for at udøve deres aktiviteter på lige fod.«

Det bemærkes, at det er forudsat, at nævnet skal være uafhængigt i sin virksomhed. Det indebærer, at nævnet selv beslutter, hvori nævnets rådgivning mest hensigtsmæssigt kan bestå, og dermed også, hvilke spørgsmål der skal behandles.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at sekretariatet bliver en selvstændig funktion, og kan der gives oplysninger om den forventede bemanning?«

Svar:

I rapporten fra det udvalg, der har haft til opgave at se på nedsættelse og sammensætning af Nævnet for Etnisk Ligestilling, anbefales det, at der nedsættes et selvstændigt sekretariat for nævnet.

Udvalget har samtidig peget på, at det vil være formålstjenligt, at sekretariatet placeres i tilknytning til centraladministrationen, hvor der bl.a. vil være mulighed for at stille lokale faciliteter til rådighed. Udvalget har i den forbindelse anført, at sekretariatet organisatorisk kunne placeres i enten Statsministeriet eller Indenrigsministeriet.

Efter lovforslaget placeres det selvstændige sekretariat for nævnet i Indenrigsministeriet. Det bemærkes i den forbindelse, at den valgte placering ikke hindrer sekretariatets selvstændighed. Bemanningen er der ikke på forhånd taget stilling til.